

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

استاندارد مهارت و آموزشی

ملوان عمومی کشتی های کمتر از ۵۰۰ تن

گروه برنامه ریزی درسی صنایع دریایی

تاریخ شروع اعتبار: ۱۳۸۰/۱۰/۱

کد استاندارد: ۶-۱۲/۴۹/۱/۲

معاونت پژوهش و برنامه ریزی : تهران-خیابان
آزادی- نیش چهارراه خوش- سازمان آموزش فنی و
حرفه‌ای کشور- طبقه پنجم
تلفن: ۶۶۹۴۱۵۱۶ دورنگار: ۶۶۹۴۱۲۷۲
کدپستی: ۱۳۴۵۶۵۳۸۶۸
EMAIL: INFO@IRANTVTO.IR

از کلیه صاحب نظران
تقاضا دارد پیشنهادات و
نظرات خود را درباره
این سند آموزشی به
نشانی‌های مذکور اعلام
نمایند.

دفتر طرح و برنامه های درسی: تهران- خیابان
آزادی- خ خوش شمالی- تقاطع خوش و نصرت -
ساختمان فناوری اطلاعات و ارتباطات- طبقه چهارم
تلفن: ۶۶۹۴۴۱۱۹ و ۶۶۹۴۴۱۲۰ دورنگار: ۶۶۹۴۴۱۱۷
کدپستی: ۱۴۵۷۷۷۳۶۳
EMAIL: EVELOP@IRANTVTO.IR

خلاصه استاندارد

تعریف مفاهیم سطوح یادگیری

آشنایی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل/اصول: به مفهوم میانی مطالب نظری/ توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار

مشخصات عمومی شغل:

ملوان عمومی کشتی های کمتر از ۵۰۰ تن کسی است که بتواند از عهده تشخیص کاربرد شناورهای دریایی کالاهای کشتی ها، همکاری در حرکت و پهلو گرفتن کشتی ها، تعمیر و نگهداری، دیده بانی در وضعیت های اضطراری، کمک های اولیه و آتش نشانی و جابجا کردن بار شناورها برآید.

ویژگی های کارآموزورودی:

حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی
حداقل توانایی جسمی: متناسب با شغل مربوطه
مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد

طول دوره آموزشی :

طول دوره آموزش : ۷۲ ساعت
- زمان آموزش نظری : ۲۶ ساعت
- زمان آموزش عملی : ۴۶ ساعت
- زمان کارآموزی در محیط کار : - ساعت
- زمان اجرای پروژه : - ساعت
- زمان سنجش مهارت : - ساعت

روش ارزیابی مهارت کارآموز:

- ۱- امتیاز سنجش نظری(دانش فنی): ۲۵٪
- ۲- امتیاز سنجش عملی : ۷۵٪
- ۲-۱- امتیاز سنجش مشاهده ای: ۱۰٪
- ۲-۲- امتیاز سنجش نتایج کار عملی: ۶۵٪

ویژگیهای نیروی آموزشی:

حداقل سطح تحصیلات : لیسانس مرتبط

فهرست توانایی های شغل

ردیف	عنوان توانایی
۱	توانایی تشخیص عوامل مؤثر محیط کار
۲	توانایی کاربردهای شناورهای دریایی
۳	توانایی تشخیص کالاهای کشتی ها
۴	توانایی همکاری در عملیات حرکت و پهلوگیری کشتی ها
۵	توانایی سرویس و نگهداری و نگهداری از کشتی ها
۶	توانایی همکاری در تعمیر و نگهداری کشتی ها
۷	توانایی همکاری در دیده بانی شب با افسران ناوبر
۸	توانایی همکاری در وضعیت های اضطراری امداد و نجات
۹	توانایی آتش نشانی در کشتی ها
۱۰	توانایی انجام کمک های اولیه در کشتی ها
۱۱	توانایی بکارگیری بالابرها در جهت جابجایی کالا
۱۲	توانایی بکارگیری تجهیزات اضطراری در موارد ضروری
۱۳	توانایی اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی
۱۴	توانایی اجرای استانداردهای محیط زیست
۱۵	توانایی برقراری ارتباط با بخش های ذیربط

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۳	۲	۱	<p>توانایی تشخیص عوامل موثر کار</p> <p>آشنایی با عوامل موثر فیزیکی کار</p> <p>آشنایی با عوامل موثر فیزیولوژیکی کار</p> <p>آشنایی با عوامل موثر شیمیایی و بیولوژیکی کار</p> <p>شناسایی اصول تشخیص عوامل موثر کار</p>	<p>۱</p> <p>۱-۱</p> <p>۱-۲</p> <p>۱-۳</p> <p>۱-۴</p>
۱۰	۶	۴	<p>توانایی کاربردهای شناورهای دریایی</p> <p>آشنایی با دریا و شرایط کار در آن</p> <p>آشنایی با شناور دریایی، انواع و کاربرد آنها</p> <p>- شناورهای مسافری</p> <p>- شناورهای حمل کالا</p> <p>- شناورهای حمل مواد سوختنی</p> <p>آشنایی با واحدهای شناورهای دریایی</p> <p>- عرشه</p> <p>- پل فرماندهی</p> <p>- انبارها</p> <p>- دریچه</p> <p>- مکان های زیستی</p> <p>- آشپزخانه</p> <p>- دستشویی، توالت و حمام</p> <p>- سیستم های گرمایشی و سرمایشی</p> <p>- سیستم های اعلام خطر</p> <p>- سیستمهای مخابراتی و الکترونیکی</p> <p>- سیستمهای الکتریکی و چراغ ها</p>	<p>۲</p> <p>۲-۱</p> <p>۲-۲</p> <p>۲-۳</p>

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<ul style="list-style-type: none"> - مسیرهای فرار - ماشین آلات فرعی، جرثقیل و وینچ - تابلو و علائم هشدار دهنده و مفهوم رنگ آنها - لنگرها، قرقره و هوک - تجهیزات مهار کالا - قایق روی عرشه و حلقه نجات - وسایل آتش نشانی - وسایل کمک های اولیه - انواع طناب و گره و الکتروموتور - شناسایی اصول تشخیص کاربردهای شناورهای دریایی 	۲-۴
۷	۴	۳	<p>توانایی تشخیص کالاهای کشتی ها</p> <p>۳-۱</p> <ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مفهوم کالا، انواع و شیوه های انبار کردن آنها - کالاهای غذایی - کالاهای شیمیایی و دارویی - کالاهای نفتی و سوختی - آهن آلات - منسوجات - کالاهای الکتریکی و الکترونیکی - مواد خام معدنی و چوب - مواد ساختمانی <p>۳-۲</p> <p>شناسایی اصول تشخیص کالاهای کشتی ها</p>	
۴	۳	۱	<p>توانایی همکاری در عملیات حرکت و پهلوگیری کشتی ها</p> <p>۴-۱</p> <p>آشنایی با بندرگاه و تجهیزات آن</p> <p>۴-۲</p> <p>آشنایی با ادوات حرکت و پهلوگیری کشتی ها و کاربرد آنها</p>	

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<p>۴-۳ شناسایی اصول جداسازی و بستن طناب به ادوات اسکله</p> <p>۴-۴ شناسایی اصول جمع آوری و بستن و قرار دادن طناب در محل خود</p> <p>۴-۵ شناسایی اصول پهلو دهی و جداسازی کشتی ها از اسکله</p> <p>۴-۶ شناسایی اصول لنگر اندازی و لنگر برداری</p> <p>۴-۷ شناسایی اصول همکاری در مسقر کردن کشتی ها</p>	
۵	۴	۱	<p>توانایی سرویس و نگهداری و نگهداری از کشتی ها</p> <p>۵-۱ آشنایی با وسایل سرویس و تمیز کاری کشتی ها و کاربرد آنها</p> <p>۵-۲ شناسایی اصول سرویس و نگهداری از کشتی ها</p> <p>۵-۳ آشنایی با وظایف و اهداف نگهداری از کشتی ها</p> <p>۵-۴ شناسایی اصول نگهداری از کشتی ها</p> <p>۵-۵ شناسایی اصول جمع آوری و بسته بندی زباله های کشتی</p>	
۵	۴	۱	<p>توانایی همکاری در تعمیر و نگهداری کشتی ها</p> <p>۶-۱ آشنایی با واحد تعمیرات و مسئولیت آنها</p> <p>۶-۲ آشنایی با سیستم های مکانیکی و موتوری کشتی</p> <p>۶-۳ آشنایی با توالی سرویس و تعمیر سیستم های مکانیکی کشتی ها</p> <p>۶-۴ شناسایی اصول همکاری در سرویس و نگهداری سیستمهای مکانیکی کشتی ها</p> <p>۶-۵ شناسایی اصول همکاری در جابجایی قطعات تعمیراتی</p> <p>۶-۶ شناسای اصول همکاری در روغن کاری، گریس کاری ماشین آلات کشتی ها</p>	
۳	۲	۱	<p>توانایی همکاری در دیده بانی شب با افسران ناوبر</p> <p>۷-۱ آشنایی با مفهوم دیده بانی در کشتی</p> <p>۷-۲ آشنایی با وسایل و تجهیزات دیده بانی در کشتی ها</p> <p>۷-۳ شناسایی اصول همکاری در دیده بانی شب با افسران ناوبری</p>	

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۵	۳	۲	<p>توانایی همکاری در وضعیت های اضطراری امداد و نجات</p> <p>۸-۱ آشنایی با حالات اضطراری در کشتی ها</p> <p>- آتش سوزی</p> <p>- آب گرفتگی</p> <p>- حملات خصمانه</p> <p>- عوارض غیر طبیعی جوی</p> <p>- عوارض بازدارنده در کشتی ها و خرابی سیستم ها</p>	۸
			۸-۲ آشنایی با وسایل ایمنی فردی و عمومی و کاربرد آنها در کشتی ها	۸-۲
			۸-۳ شناسایی اصول پوشیدن لباس حفاظتی و ایمنی	۸-۳
			۸-۴ شناسایی اصول آب به انداختن قایق نجات و کنترل آن	۸-۴
			۸-۵ شناسایی اصول به آب انداختن قایق کپسول و کنترل آن	۸-۵
			۸-۶ شناسایی اصول پوشیدن جلیقه نجات و پریدن در آب	۸-۶
			۸-۷ شناسایی اصول پرتاب حلقه نجات بر آب	۸-۷
			۸-۸ شناسایی اصول کمک به مصدومین در آب جهت نجات آنها	۸-۸
۵	۳	۲	<p>توانایی آتش نشانی در کشتی ها</p> <p>۹-۱ آشنایی با آتش سوزی و عوارض آنها</p> <p>۹-۲ آشنایی با انواع آتش سوزی و عوارض آنها</p> <p>۹-۳ آشنایی با مثلث آتش و اثر آن بر آتش سوزی</p> <p>۹-۴ آشنایی با وسایل آتش نشانی</p> <p>- آب و شن و ماسه</p> <p>- کف آتش نشانی</p> <p>- پودر آتش نشانی</p> <p>- گازهای آتش نشانی</p> <p>۹-۵ آشنایی با کپسول های آتش نشانی</p>	۹
			۹-۱	
			۹-۲	
			۹-۳	
			۹-۴	

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<p>آشنایی اصول انتخاب وسیله آتش نشانی مناسب آتش سوزی</p> <p>۹-۶</p> <p>شناسایی اصول آتش نشانی در کشتی ها</p> <p>۹-۷</p>	
۶	۴	۲	<p>توانایی انجام کمک های اولیه در کشتی ها</p> <p>آشنایی با عوارض و سانحه جانی در کشتی ها و علل آنها</p> <p>۱۰-۱</p> <p>- برق گرفتگی</p> <p>- گرمزدگی و سرمازدگی</p> <p>- شکستگی</p> <p>- زخم ها</p> <p>- گزیدگی</p> <p>- خفگی و مسمومیت</p> <p>آشنایی با وسایل و مواد دارویی انجام کمک های اولیه</p> <p>۱۰-۲</p> <p>شناسایی اصول بند آوردن خونریزی</p> <p>۱۰-۳</p> <p>شناسایی اصول حمل مصدوم با برانکارد</p> <p>۱۰-۴</p> <p>شناسایی اصول حمل مصدوم با برانکارد</p> <p>۱۰-۵</p> <p>شناسایی اصول انجام تنفس مصنوعی</p> <p>۱۰-۶</p> <p>شناسایی اصول پانسمان مصدومین سرپایی</p> <p>۱۰-۷</p> <p>شناسایی اصول کنترل وضعیت مصدومین</p> <p>۱۰-۸</p> <p>شناسایی اصول اطلاع وضعیت مصدومین به مسئول مربوطه</p> <p>۱۰-۹</p>	
۶	۴	۲	<p>توانایی بکارگیری بالابرها در جهت جابجایی کالا</p> <p>آشنایی با بالابر کشتی، انواع و کاربرد آنها</p> <p>۱۱-۱</p> <p>آشنایی با محل استقرار کالاها</p> <p>۱۱-۲</p> <p>شناسایی اصول بکارگیری بالابرها در جهت جابجایی کالا</p> <p>۱۱-۳</p> <p>شناسایی اصول زدن انواع گره های ملوانی</p> <p>۱۱-۴</p>	

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱۱-۵	شناسایی اصول کنترل کالا در انبارهای کشتی			
۱۱-۶	شناسایی اصول برطرف کردن نیازهای پرسنل کشتی			
۱۱-۷	شناسایی اصول ارائه خدمات به مسافری کشتی			
۱۲	توانایی بکارگیری تجهیزات اضطراری در موارد ضروری	۳	۳	۶
۱۲-۱	آشنایی با وسایل و تجهیزات موارد اضطراری و کاربرد آنها			
۱۲-۲	آشنایی با موارد اضطراری و علل آنها			
۱۲-۳	آشنایی با کاربرد هر یک از تجهیزات اضطراری در مورد بخصوص			
۱۲-۴	شناسایی اصول بکارگیری تجهیزات اضطراری در موارد ضروری			
۱۳	توانایی اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی	۱	۲	۳
۱۳-۱	آشنایی با مقررات و آئین نامه های شغلی			
۱۳-۲	شناسایی اصول اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی			
۱۴	توانایی اجرای استانداردهای محیط زیست	۱	۱	۲
۱۴-۱	آشنایی با مفهوم محیط زیست و سازمان آن			
۱۴-۲	آشنایی با مفهوم استانداردهای محیط زیست			
۱۴-۳	شناسایی اصول اجرای استانداردهای محیط زیست			
۱۵	توانایی برقراری ارتباط با بخش های ذیربط	۱	۱	۲
۱۵-۱	آشنایی با مفهوم ارتباط، وسایل، شبکه و سدهای ارتباطی			
۱۵-۲	شناسایی اصول برقراری ارتباط با بخش های ذیربط			

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل : ملوان عمومی کشتی های کمتر از ۵۰۰ تن

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسایل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	فرایند کار		
۲	وسایل کمک آموزشی		
۳	شناورهای دریایی		
۴	انواع کالاهای دریایی		
۵	شناور دریایی		
۶	جعبه ابزار		
۷	مواد سرویس و نگهداری شناور		
۸	دستورالعمل		
۹	وسایل ایمنی و حفاظتی		
۱۰	قطعات یدکی		
۱۱	مواد مصرفی تعمیرات		
۱۲	وسایل آتش نشانی		
۱۳	تجهیزات شناورها		
۱۴	تجهیزات ایمنی و فردی		
۱۵	وسایل ایمنی و حفاظتی عمومی		
۱۶	استاندارد ISO 9000,14000		
۱۷	وسایل ارتباطی		